

ΠΩΣ ΤΕΛΕΙΩΣΕ

— Καί για φέτος λοιπόν. . . . τίποτε. . . . ;

— Τι να γίνει, φίλε μου !... Δεν έχουμε ανάγκη.... Τοῦ χρόνου βλέπουμε.

Ὁ μεγαλόσωμος διευθυντὴς κούνησε τὰ χέρια, σὰ νὰ γύρευε νὰ διώξει κάτι. Ὑστερα γύρισε στὸ βάθος, ἀπὸ ὅπου μονότονο χτύπημα γραφομηχανῆς ἀκούγονταν...

Προχωροῦσε σὰν κάποιος πὺν μετράει κάτι στὸ πεζοδρόμι· μὲ βήματα ἀργὰ καὶ μεγάλα. «Τρία χρόνια !» σκέφτονταν. Τρία χρόνια αὐτὴ ἡ ζωὴ ! τὸ ἀνέβασμα σὲ λογῆς γραφεῖα, καλογραμμένες αἰτήσεις, φιλικὲς «συστατικὲς». Καὶ κάθε φορὰ τὸ ἴδιο τέλος, ἡ ἴδια λύσις πὺν τὸν ἔκανε νὰ βαριέται πιά τὸ δράμα ἢ τὴν κωμωδία - τὴν ζωὴ του...

Τέλος καλοκαιριοῦ. Δυνατὸς μεσημεριάτικος ἥλιος. Ἡ ζέστη ἔκανε τοὺς στοχασμοὺς νὰ πλανιοῦνται ζαλισμένοι ἐδῶ κι ἐκεῖ - ὅπως μπεκρῆδες κοντόχοντροι πὺν παραπατᾶν....

«Ἡ ἀβεβαιότητα τοῦ αὐριο, ἔκανε μέσα του.... Αὐτὴ σὲ τσακίζει ! Νὰ μὴ νοιώθεις τὴν ζωὴ στερεὴ κάτω ἀπ τὰ πόδια σου». Ἀσταθὴ ζωὴ, ὅπως ἡ ἀμμουδιά, στὰ ρηχὰ τα-ραγμένης θάλασσας πὺν ὀλοένα πάει κι ἔρχεται...

Ἐνα δυνατὸ αἶσθημα πίκρας καὶ κούρασης τὸν ἔκανε νὰ πηγαίνει σὰν χαμένος. «Καὶ τὸ τελευταῖο πάει ! μουρ-μούριζε. Καὶ τώρα ;...»

Στάθηκε μπροστὰ στὴ βιτρίνα ἐνὸς «οἴκου νεωτερι-σμῶν» καὶ κοιτάχτηκε στὸν καθρέφτη. Κανένα στραβὸ στὴν φορεσιά. (Τελευταῖα πρόσεχε πολὺ τὰ ροῦχα του· εἶχε βεβαιωθεῖ πὺς «τὸ παρουσιαστικὸ εἶναι τὸ πᾶν»). Δυὸ μοδι-τροῦλες, καθὼς περνοῦσαν, ἔκαναν :

— Μωρὲ μοῦτρα !

Μοῦτρα ; Βέβαια ὁμορφονιὸς δὲν εἶναι. Μὰ πάλι, θαρρεῖ, οὔτε ἀντιπαθητικὸς εἶναι. Μῶλα τὰ τριάντα του χρόνια, τὸ πρόσωπο «βασταίει» ἀκόμα. Τὸ κοίταξε στὸν καθρέφτη· κάτω μονάχα, τὸ στόμα καὶ τὰ μουστάκια τὸν ἀσχήμιζαν (ἀπὸ μακρὰ ἔμοιαζαν μὲ μορφασμό). Ἀλλὰ ὅταν τὰ σκεπᾶσει... Ἡ μύτη, μιὰ μύτη κανονικὴ· μάτια ἀρκετὰ ζωηρὰ καί, μῶλες τὶς χαρακιὰς μιᾶς σκέψης βασανι-σμένης, τὸ φαρδὺ μέτωπο ἄκόμα γαλήνιο... Κοντὸς καὶ λι-γνός, ἀλλὰ συμπαθητικὸς· ὕστερα τὶ ἤθελαν καὶ τὸν ἐκοί-ταζαν ἔτσι τὰ μαῦρα κείνα καὶ ὑγρὰ μάτια ;...

Ἀπὸ τὸ κορίτσι πού κάθε μεσημέρι ἀντάμωνε στὸ μπουλεβάρτο μὲ κάτι βιβλία μουσικῆς στὸ χέρι, αὐτὰ θυμοῦνταν. Μαῦρα, ἀκόμα πιὸ μαῦρα ἀπὸ τὴν σκιά τοῦ πλατύγυρου καπέλλου σαυτὸν σταματοῦσαν μέσα στοὺς πολυσχολοὺς διαβάτες κι αὐτὸν ἐκοίταζαν. Τὰ ἐνοιωθε νὰ περπατᾷ σὲ κάθε γωνιά τοῦ προσώπου του. Καὶ ἦταν γελαστά—γελαστά μὲ μιὰ παιχνιδιάρη εἰρωνία ξένοιαστου κοριτσιοῦ. Μιὰ μέρα εἶχανε γίνει... τοῦ εἶχε φανεῖ πὼς τὸν ἐκοίταζαν πιὸ σοβαρά. Λές καὶ τοῦ ζητοῦσαν συμβουλὴ. Τὸ βράδυ κεῖνο ἀποκοιμήθη σὲ μιὰ κατάσταση πού μονάχα παιδί μικρό, σῆκουσμα τῆς Κυριακάτικης τετραφωνίας στὴν ἐκκλησιά, θυμοῦνταν νὰ δοκίμαζε. Παρόμοια ἔκσταση καὶ τώρα μὲ τὰ σοβαρὰ μάτια πού λάμπουνε ἀπὸ παράξενο φῶς στὸ σκοτάδι. Καὶ τὰ σοβαρὰ μάτια τοῦ τραγουδοῦσαν ἓνα σκοπὸ γαλήνιο, ἐπιβλητικὸ, ὅπως τοὺς σκοποὺς τῆς τετραφωνίας· αὐτὸς τὸν ἐνανούρισε ἐνῶ, ἀπὸ τὸ πλάι, ἡ τυφλὴ μάννα ξερόβηχε... Μὰ εἶχε γελαστεῖ· τὴν ἄλλη μέρα τὰ μάτια εἶτανε πάλι ξένοιαστα καὶ γελαστά. Στὸ τέλος τὸν ἐκοίταζαν ἀδιάφορα· τὸν εἶχανε συνηθίσει· σὰ νὰ τοῦλεγαν: «φτάνει πιά...» Συλλογίστη: «Θὰ σὲ κοροῖδευαν...» Καὶ γύρεψε νὰ τὰ ξεχάσει, δίχως νὰ τὸ καταφέρει. Κι ἀπόψε, καθὼς πῆγαινε κουρασμένος ἀπὸ τὴν στερενὴ ἀποτυχία, ἡ ἰδέα μονάχα πὼς εἶχεν ἐρωτευθεῖ τοῦ ἔφερνε θυμὸ καὶ πόνο μαζύ. «Τὶ λές, καλέ! ἔκανε εἰρωνικά. Ἐσένα νὰ ἐρωτευθεῖ τὸ πλουσιοκόριτσο ;... Καὶ ποιά εἶναι «ἡ κοινωνικὴ σου θέσις ;»... Ἀμὲ οἱ παράδες ;... Κωμικὲ κακομοίρη !»

«Κωμικὲ κακομοίρη !» ξανάλεγε κάθε τόσο. Ἐνοιωθε ἡδονὴ στὸ νὰ εἰρωνεύεται τὸν ἑαυτὸ του.

Ἡ εἰρωνία (συλλογιοῦνταν τὶς τελευταῖες μέρες). Τὶ ὄπλο θαυμάσιο στὰ χέρια μας ! λίγη εἰρωνία γιὰ τὸν ἑαυτὸ μας νὰ φυλάγαμε, θὰ εἴμαστε σωσμένοι !... Τὶ ἀπόλαψη νὰ γελᾷς μὲ τὸν ἀδιόρθωτο αἰσθηματία πού μέσα σου κρύβεται ; Κλαψάρης μισοκακόμοιρος πού καρτεράει τὴν πρώτη στιγμή τῆς ἀδυναμίας σου γιὰ νὰ φανερωθεῖ. Κι ὅλο νὰ ψάχνει αὐτὸς ὁ ἀνήσυχος κύριος· ψάχνει γιὰ νὰ βρεῖ ἀφορμὲς ἐμφάνισης... Καὶ πὼς στραβομουτσουναῖζει κάθε πού θάντικρύσει τὴν πραγματικότητά ! Θαρρεῖς καὶ θάγκαλίσαι καμιὰ γυναῖκα μέπικίνδυνη ἀρρώστια ! Προτιμᾷει λοιπὸν νὰ κρύβεται καὶ νὰ ψάχνει μοιάζει σαυτὸ μὲ κάτι βρώμικους ἀνθρωπάκους πού τοὺς βλέπεις τὰ βράδια, νὰ

σκύβουνε πάνω απ τὸ σωρὸ τῶν σκουπιδιῶν ἵπως λάχει καὶ βροῦνε κάτι παραπεταμένο χρήσιμο. Ἔτσι κι ὁ αἰσθηματίας· ψάχνει στὰ πεταμένα ἀπομεινάρια τῆς ζωῆς, λογιᾶζοντις πὼς θὰ βρεῖ κάτι πὺν θὰ μπορέσει ἀργότερα «νὰ μετουσιώσῃ εἰς αἶσθημα». Θυμᾶται, λόγου χάρη, δυὸ μάτια πὺν τότε κοιτάζαν μιὰ φορὰ. Χτίζει κάστρα καὶ θέλει νὰ πιστέψῃ πὼς στάληθινὰ τὸν ἐρωτεύθηκαν. Αὐτὰ ὅμως τὸν ἐκοροῖδευαν... Τὶ καμικὸ ὑποκείμενο!

— Μὰ ἐνόςω δὲ μπορεῖς νὰ ζήσεις! ἔκανε μέσα του ἡ ἀδύνατη φωνὴ τοῦ αἰσθηματία. Ποῦ παράδες; Καὶ γνωριμίες;...

— Πάψε! θυμωμένα ἀντίσκοπεν ἡ εἰρωνία. Βρῆκες πάτημα τώρα!

Ἐπὶ τέλους! νικοῦσε μιὰ φορὰ τὴν εὐαισθησία του... Ἄνοιξε τὸ βῆμα· σκέφθηκε πὼς εἶχε ξεχάσει τὸ κοστοῦμι του στὸ Καζίνο καὶ πὼς ἔπρεπε νὰ πάρῃ ἓνα μάνιο.

Ἡ ἀμμουδιὰ μὲ τὶς καμπίνες—μικρὰ πολύχρωμα σπιτάκια, ἀραδιασμένα πλάϊ-πλάϊ. Καὶ τὸ καζίνο πὺν θαρρεῖς πὼς προχωρεῖ στὴν θάλασσα· καὶ στὴν ἀμμουδιὰ κορμιὰ ξαπλωμένα, ἄσπρα, μαυριδερά, μαλθακά ἢ νευρώδικα. Σὰ νὰ τᾶβλεπε ὅλα αὐτά· καὶ σὰ νᾶκουγε τὴ μουσικὴ τῆς θάλασσας—κάτι πὺν ἀναθρύζει ἀπὸ πηγὰδι ἀστέρευτο...

Παρακάτω, ἡ ἀνάγκη νὰ χαζέψῃ τὸν ἔκανε νὰ σταματήσει σὲ μιὰ βιτρίνα βιβλιοπωλείου. Ἄπ τὰ βιβλία πρόσεξε ἓνα μὲ κίτρινο ξόφυλλο· διάβασε: «Τὸ Δικαίωμα τῆς Αὐτοκτονίας»

«Τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοκτονίας... ἔκανε. Ἀρλοῦμπες!... Καὶ ποιὸς ζήτησε τέτοιο δικαίωμα;... Εἶναι γιὰ νὰ τὸ συζητᾶμε;... Ἡ ζωὴ εἶναι ὠμορφή!... Μπορεῖς νὰ πεῖς πὼς ἄσχημη εἶναι ἡ ζωὴ;...»

Σχεδὸν φωναχτὰ ρώτησε: «Ἄσχημη εἶναι ἡ ζωὴ;...»

Δὲν εἶναι δὲ καὶ τόσο ὠμορφή, ἀντιλόγισε γκερινάρι· καὶ ὁ αἰσθηματίας. Δέκα χρόνια τώρα, νὰ τραβᾷς κάθε πρωτὶ γιὰ τὸ ἴδιο μέρος. Καὶ στὸ τέλος ἡ πτώχει· καὶ ἐσὺ στοὺς πέντε δρόμους γυρεύοντας μιὰ θέσῃ ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους. Ἄμὲ ἡ μάννα πὺν πεινάει στὸ φτωχὸ σπιτικό;... Καὶ αὐτὴ ἡ αἰώνια ἀπαντοχὴ ἀπ τὴν τύχη! Αὐτὴ ἔξχωριστὰ στά!... Ὁμορφή λοιπὸν εἶναι τέτοια ζωὴ;... Ὁχι... Ἀλλὰ τὰ μάτια;... Αὐτὰ πὺν κάποτε σταμάτησαν στὸ πρόσωπό σου, γυρέζοντας ἵσως κάτι... Αὐτὰ εἶναι ἡ ὠμορφή ζωὴ: δυὸ μαῦρα μάτια πὺν

λάμπουνε—ὅπως δυὸ ρῶγες μαύρων σταφυλιῶν λαμπυρίζουνε στὴ φεγγαρονυχιά...

— Γιὰ νὰ δοῦμε πότε θὰ βαρεθεῖς! ἔκανε μὲ πείσμα ἡ φωνὴ τῆς εἰρωνίας. — —

Ὁρθίος πλαῖϊ στὸν ὁδηγό. Μὲνα χτύπο ρυθμικὸ σιδε-
ρικῶν κυλάει τὸ τραῖνο· ὁλόγυρα ἡ ἔξοχή—μιὰ ἔξοχή ποὺ
ἐγείρει στὸ μεσημεριάτικο βυθό. Τὰ πόμερα σπίτια μὲ τοὺς
φροντισμένους κήπους θαρρεῖ πὼς τώρα δὲ χτίστηκαν καὶ
πὼς τοῦ χαμογελᾶν, ἄσπρα ἢ φρεσκοθαμμένα. Μιὰ εὐχάριστη
ζαλάδα τοῦ μπερδεύει τοὺς στοχασμοὺς καθὼς μεγαλώνει ἡ
γληγωράδα τοῦ τραίνου· φαντάζεται πὼς καταπάνω του
ἐρχονται καραβάνια ἄσπρα συννέφων ποὺ ἀργοπροβαίνουν
σὲ μιὰ γαλάζια ἔρημο καὶ πὼς σὲ λίγο θὰ τὰ τρυπήσει...
Ἕνας τιναγμὸς καὶ τὸ τραῖνο σταματάει· ἔχει φτάσει.

Μόνος, στὸ δρόμο ποὺ πάει στὸ καζίνο συλλογίζεται
ξανά τὴν ζωὴ του—ζωὴ γραφιᾶ. Μιὰ μηχανὴ μικρῆς ἔντα-
σης ποὺ κάθε μέρα λαδώνεται : τέτοια τοῦ φαίνεται ἡ ζωὴ
του. Ὁ ἥλιος μιὰ σκιά τοῦ ρίχνει μπροστά—τὴ δικιά του
σκιά—σὰ νὰ τοῦ λέει : «Κοίτα! νὰ πὼς κατάντησες!» Ἕ-
νας ἀνθρωπάκος ποὺ προχωρεῖ κοντὸς καὶ μικροκαμωμένος,
μὲ τὰ ροῦχα κολλητὰ σὲνα πρᾶμα λιγνὸ ποὺ λέγεται «κορ-
μί»· τὰ χέρια, καθὼς πᾶνε κι ἐρχονται, τοῦ θυμίζουν κάτι
κωμικὰ φτερουγίσματα ποὺ οἱ κότες κάνουνε ὅταν πασά-
ζουν νὰ πετάξουνε...

Κοντοστάθη καὶ ρώτησε : «Ποιὸς φταίει;» Ἀόριστα
ἔνοιωθε πὼς αὐτὸς μονάχα δὲν μπορούσε νὰ φταίει. Γύρισε
καὶ κοίταξε μακριά, στὴν πόλη. Μὲ τὰ σωστά του ἄρχισε νὰ
πιστεύει πὼς ὅλο κείμενο τὸ συγκρότημα τῶν δρόμων καὶ
τῶν ἀνθρώπων ποὺ «πολιτεία» λέγονταν, εἶχε συνωμοτή-
σει ἐναντίᾱ του. Συνωμοτήσῃ ναί! Νὰ τρεῖς χρόνια ποὺ
γυρεύει μιὰ θέσῃ ἀνάμεσά τους, καὶ κανεὶς δὲν τοῦ κάνει
τόπο...

— Δὲν εἶναι πὺλ ἀτυχία αὐτό! μουρμούρισε... Κάτι
θὰ γυρεύουνε νὰ μοῦ κάνουν!..

Πάλι τοῦ ἦρθε τὸ ρῶτημα ποὺ ἀπὸ καιρὸ τὸν ἐβασά-
νιζε : «Γιατὶ ζῶ;»

— Θαρρεῖς πὼς δικιά σου εἶναι ἡ ζωὴ σου; ἔκανε
μέσα του ἡ εἰρωνία. Ἀχά! Κι αὐτὴ ἀκόμα ἀνῆκει σὲ κεί-
νους, στὴν πολιτεία!

Μιά μοτοσυκλέττα γοργοπέρασε. Ξαναβρέθει μόνος σταματημένος· ἄκουσε κάποιον νὰ ρωτάει μέσα του : «Κι ἡ μάννα;...»

«Ἡ τυφλὴ μάννα ποὺ περιμένει στὸ φτωχικὸ νὰ φῶτε; Ἡ ἀμίλητη μάννα ποὺ δὲν βλέπει, μὰ ποὺ καταλάβαινε καθὼς κατέβαζες βιασμένα τὶς μπουνιές:

— Τί ἔχεις, παιδί μου;

— Τίποτε!»

«Ἀς περιμένει, ἀπάντησε. Ἀς περιμένει ὄχι μένα, ἀλλὰ τὸ πικρὸ μήνυμα...

Καὶ τότε (παράκάλεσε) τότε μάννα τυφλή, μάννα ἀμίλητη, δέξου τὸ κακὸ καρτερικά, πνίγοντας τὰ δάκρυα — σὰν κάτι ποὺ ἔπρεπε ν'ἄρτει. Κι ἄμποτε ἡ θλίψη σου νὰ εἶναι ὅμοια μὲ τὴν θλίψη τῶν ἀρχαίων ἐκείνων ἀνθρώπων πού, πάνω ἀπ' τὴ συμφορὰ τους, νοιώθανε τὴν βαρειά σκιά τῆς Ἀνάγκης. Τέτοια νᾶναι κι ἡ θλίψη ἡ δικιά σου, μάννα τυφλή, μάννα ἀμίλητη...

Κάτι τοῦ ἔσφιγγε τὸ λαιμό, κάτι ἀνέβαινε ὡς τὰ μάτια καὶ τὰ ἔκανε νὰ βλέπουνε θαμπᾶ.

— «Ὁχι κλάμματα, ὄχι! ἔκανε. Ἡδονὴ μονάχα στὴν ἐκδίκηση! — —

Εἶχε σταθεῖ στὴ μέση τῆς σκάλας ἀπὸ ὅπου οἱ κολυμπητὲς κατέβαιναν.

Σταματοῦσεν ἔτσι κάθε φορὰ προτοῦ κάνει τὴ βουτιά καὶ κοίταζε τὶς γραμμὲς τῶν ἀφρῶν νὰ σιμώνουν μιὰ-μιὰ. «Ὅταν τὸ νερὸ τοῦ πιτσιλίζει τὰ πόδια, τὰ μάζευε σὰν γιὰ νὰ γονατίσει. «Κρῦο!» ἔκανε· καὶ περίμενε ὥσπου νὰ περάσει ἡ τρομάρα τοῦ κρῦου.

Σήμερα κρῦο δὲν ἔνοιωθε καθὼς ἔβλεπε τὴν θάλασσα. Σὰν στέρνα ἀλόγων — στέρνα μπροστὰ σὲ γκρεμοὺς ὀρθωμένα ποὺ ξαναπέφτουν—τοῦ φάνηκαν τὰ κύματα. Βάζοντας γι' ἀπόσκιο τὴν παλάμη, θωροῦσε τὸν ἀπέραντο αὐτὸν κάμπο ποὺ κουνιῶταν... Ξαφνικὰ θυμήθηκε:

— Γιὰ τελευταία φορὰ βλέπεις τὴν θάλασσα!

Αὐτὸ πέρασε σὰν τὸ ἔξπρες, τὸ μεσονύχτιο ἔξπρες ποὺ γλιστράει στὴ νύχτα, τρυνώντας τὸ σκοτάδι, μὲ τᾶκλειστα μάτια τῶν φώτων του καὶ μὲ τὸ γδοῦπο τὸν βαρὺ καὶ ἐπίσημο: ντάκ ντούκ, ντάκ ντούκ...

Ἄρχισε νὰ λέει :

— Θὰ πεθάνεις !

Ὑστερα πιδ γλήγωρα :

— Θὰ πεθάνεις ! θὰ πεθάνεις !

Ἡ λέξη τοῦ φαίνονταν τρομερή· δὲν τὸν ἐτρόμαξε τόσο τὸ πρᾶμα ὅσο ἡ λέξη αὐτὴ πού σπάνια ἄνθρωπος προφέρει γιὰ τὸν ἑαυτό του. Τοῦ φαίνονταν πὼς κάποιος ἄλλος τοῦ τὴν ἔλεγε, πὼς ὁ ἴδιος δὲν κατάφερε ἀκόμα νὰ τὴν πεῖ.

Κάποιος ἄλλος ; ... Μονομιᾶς τὸ ἐνστιχτο τῆς ζωῆς ξύπνησε μέσα του. Ὅχι ! ἦταν πρόστυχο, ἦταν ἐλεεινὸ αὐτὸ πού εἶχε σκεφτεῖ ὁ ἄλλος ! τὸ κορμὶ ἦταν ὅλο αἷμα καὶ νεῦρα· καὶ αὐτὸ τὸ ζωντανὸ κορμὶ θὰ γίνονταν ἓνα ἀσκι φουσκωμένο πού τὰ κύματα πᾶνε δῶθε κεῖθε !

— Ε, κύριος ! Θέλουμε κι ἐμεῖς νὰ κατεβοῦμε ! ἔκανε μιὰ φωνὴ καροῦδευτικὴ ἀπὸ πάνω.

Μαζεύτηκε κι ἔκανε μιὰ βουτιά...

Κάτω ἀπ τὴν ἐξέδρα, ἄκουσε τὸ πιάνο τοῦ καζίνου νὰ παίζει κάτι ἀργό, μένα τόνο νοσταλγικό. Ἐνα κῆμα τρυφεράδας τὰ συνεπῆρε ὅλα. Γιατί λοιπὸν νὰ βασανίζεται ἔτσι ; ... Δὲν θὰ πεθάνει σὲ λίγο ; Ἄς πεθάνει χαρούμενος. Καὶ ξανὰ θυμήθηκε τὰ μάτια. Ποῦ νᾶταν ; Ἦθελε νὰ τραγουδήσῃ ἔτσι πού προχωροῦσε στὰ κύματα, ξανάβρισκε κάτι ἀπ τὴν περηφάνεια τοῦ πρωτόγονου πού ἀψηφάει τὴν πλάση. ... Ἦθελε νὰ τραγουδήσῃ. Καὶ δυὸ λέξεις τοῦ ἔρχονταν κάθε τόσο — λέξεις χωρὶς εἰρμό καὶ συγγένεια πού ὥστόσο θὰ ἔκλειναν ὅλο τὸν ὠκεανὸ τῆς τρυφεράδας του : «Λουλούδια... τραγούδια!» Μὲ λουλούδια νὰ ράνει τὴν θύμηση τῶν ματιῶν καὶ μὲ τραγούδια νὰ τὴν ἀνιστορήσῃ... Πάντα τὸ πιάνο ἔπαιζε κάτι πού ἔμοιαζε μὲ τὸ ρυθμὸ ἀργό-πλοου карабиού.

«Εἶμαι πλασμένος γιὰ νὰ λατρεύω... συλλογίστηκε. Νὰ λατρεύω κι ὄχι νὰ μισῶ...»

Ἡ βοή τῆς θάλασσας, τὸ πῆγαινε-ἔλα τῶν κυμάτων τότε μεθοῦσαν. Μὲ μιὰ σίγουρη ὀρμὴ ἄρχισε νὰ κολυμπάει γλήγωρα βρέθηκε στάνοιχτά. Τὸ πιάνο δὲν ἀκούγονταν. Ὁλόγυρά του κάποιο γιορτάσι σὰ νὰ στήνονταν. Σήκωσε τὸ κεφάλι κι ἔκανε νὰ φωνάξῃ :

— Εἶμαι γιὰ νὰ λα...

Ένα κύμα πελώριο τὸν ἀναποδογύρισε. Ὅταν βρῆκε τὴν ἰσορροπία, ξαναβρέθει κοντὰ στὴν ἐξέδρα. Τὸ κύμα τὸν εἶχε ζαλίσει· πάει πιά ἢ χαρούμενη διάθεση... Σκέφτηκε πὼς ἔπρεπε νὰ τελειώνει. Ὅμως ὄχι ἔτσι, μὲ τὴν βία. Μοναχὸς του ἤθελε νὰ νταμώσει τὸν θάνατο.

Ξανάρχισε νὰ κολυμπάει ὅταν βρέθηκε πάλι στὰ νοκτά, συλλογίστηκε:

«Σὰν καρυδότσουφλο· ἔτσι θὰ σὲ βλέπουν ἀπὸ τὴν ἐξέδρα».

Εἶχε ὁμως ἀρχίσει νὰ κουράζεται. «Εἶναι καιρὸς!» ἔκανε.

Καὶ σὰ νὰ ἐχτελοῦσε προσταγὴ ἀφίνει τὸν ἑαυτὸ του στὰ κύματα.

Κλείνει τὰ μάτια σὲ κάτι τὸ γαλάζιο ποὺ στριφογυρίζει. Σταυτὰ νοιώθει βουητά. Κι ὕστερα τὸ στεγνὸ αἶσθημα:

«Ένα παιχιδάκι εἶναι στὰ χέρια κάποιας ἀλύγιστης δύναμης.

«Σὰν καρυδότσουφλο!» πρόφτασε νὰ σκεφτεῖ.

Καὶ αὐτὸ ἦταν ὅλο.

Θ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ